

Rautaseppä ja parantaja

Pako

pilvet pois ja nostakaa aurinko takaisin. Näyttäkää, että taivas on vielä sininen! Pilviverho oli valkoisuudessaan häikäisevän kirkas. Etsin toiveikkaan sinistä, edes pienen pientä läikkää, turhaan. Käänsin kasvoni tuuleen, joka toi järveltä tutun kostean tuoksun. Sekä ääniä!

Karahkat putosivat kolisten kalliolle.

Järven selällä liikkui haapioita. Sama sotaisa joukko, aivan varmasti samat miehet. Makasin kalliolla vatsallani ja laskin veneitä. Ei läheskään niin monta, kuin kyläämme hyökätessä. Kahdeksan, jokaisessa kolme melojaa. Tunsin haapiot samoiksi, sillä ne olivat erityisen pitkiä ja paljon korkeampia kuin omamme. Kyytiin mahtuisi helposti kuusikin ihmistä. Mihinkäs nyt hyökkäätte, kun ei ole enää mitään? Ilkkuessani hiipi savun katku nenääni. Paran peijooni! Nuotiomme kituutti yhä, savu nousi korkealle puiden yläpuolelle.

Ryömin takaperin kallion laen suojaan ja juoksin alas. Nakkelin nuotiosta savuttavia, hiiltyneitä puita järvenlahteen saakka. Haapiot kääntyivät kohti, melojat olivat jo nähneet savun. Vaikka näinkin heidät, he eivät mitenkään voineet nähdä minua, olinhan metsän suojassa. Keräsin vuoteemme, tavaramme ja keskeneräiset nahat. Kaiken, minkä sain mukaani tarpeeksi nopeasti. Ryntäsin ansapolulle niin, että juoksisin Pirkkiä vastaan. Hän ei ollut kaukanakaan. Ensin tuli vastaan koiria iloisesti räkyttäen. Koppasin sen syliini ja painoin sen kuonon kaulanmutkaani, niin ettei se saanut haukutuksi.

*Piski, piski kultakorva,
pane sulku suun etehen,
kapu kielen kantimihin,
ettet väkyttäs vähänkään,
ettet ennen ääntä päästäis,
kun miesten poies mentyä–*

Kun yhytin Pirkin, huusin kuiskaten. "Ne tulevat",
Pirk kyykistyi. Hän oli valpas kuin kärppä pesän suulla.

Kyykistyin hänen vierelleen ja selitin hengästyneenä. "Näin selällä monta haapiota, kaikissa kolme miestä. Huutavat tahtia kuin olisivat sotapolulla –"

"Nevina? Jos tämä on joku kymmenistä yrityksistäsi saada minua lähemmään kotirannalta, niin –"

"Ei ole!"

Pirk pohti. Kuunteli. Vaihdoin asentoa moneen kertaan, hän vain kyykki liikkumatta paikoillaan. Vaimeasti kuului miehen huudahdus. Vieraat olivat rantautuneet.

"Piiloon. Tuonne kiven taakse."

Tein, kuten hän käski, vein tavarani piiloon kiven taakse. Itse hän toi sinne pullean koppelon, joka oli ollut jossain ansoistamme. Sitten hän

lähti reippaasti pystypäin kulkemaan polkua leiriämme kohti.

“Pirk?”

“Menen katsomaan. Pitää saada tietää, keitä he ovat ja mistä tulevat. Voin sitten kertoa päällikölle.”

En voinut uskoa silmiäni, kun hän meni menojaan. Seisoin paikoillani yhtä hiljaa kuin viereinen kivi. Pirkin askeleiden kahahtelu lakkasi kuulumasta. Kyynel vierähti poskelleni. Jumin nimeen, mitä ihmettä mies oikein aikoi? Lopulta sain jalkani liikkeelle ja juoksin kevyin askelin hänen peräänsä.

Hiivin Pirkin kannoilla niin lähelle, että hänen edestään alkoi kuulua vieraita sanoja. Sanat nostivat mieleeni kivenkolon, puutuneet jalkani, palavan kylän etovan hajun, naisten kiljumisen ja hyökkääjien naurunremakat. Nyt miehet eivät nauraneet, vaan puhelivat totisina. Varovaisina. Yrittivät olla salaa. Pikkuhiljaa sanat muuttuivat sävyltään vähätteleviksi. Kuului huudahduksia, kuin olisivat hyvästelleet, veneiden ja melojen kolinaa. Tahdinantohuutoa. Sillä tavalla eivät taatusti pääsisi yhdellekään rannalle salaa. Pirk tuijotti silmiini ja nyökäytti leuallaan kohti leiriä.

Minäkö? Mitä ihmettä? Mielipuolinen kölvänä!

“Mitä tarkoitat?” Sanaakaan ei kuulunut, liikutin vain huuliani.

“Mene edellä. Jos siellä on vielä joku, niin huudat.”

Tuijotin miestä täysin äimistyneenä. Eikö hänen pitänyt suojella minua eikä päinvastoin? Tylysti Pirk tönäisi vauhtia selästäni. Oksa raksautti jalkani alla, kun horjahdin Pirkin tamppaamalle juoksu-uralle. Sivusilmällä näin, kuinka Pirk lähti matalana syvemmälle metsään. Karkuun. Itku kurkussa lähdin hiipimään kohti leiripaikkaamme. Kai ne olivat kaikki lähteneet, mitä ne tyhjistä leiristä?

*Vie, Para, pelkuri pesähäs,
iske pololle ikiriite,
jäydä jäällä palavalla,
iljanne iholle iske.*

Kun sain näköyhteyden nuotiopohjaamme, pysähdyin. Sydämeni seisoi yhtä liikkumattomana kuin jalkani. Vielä muutama askel ja näin rannankin. Tyhjän rannan. Vielä kaksi askelta ja seisoin nuotiomme ääressä. Se ei enää sauhurnut. Männyn oksaan unohtuneet riistalintumme keinuivat tuulessa. Siinä lämpimässä tuulessa, joka kantoi mieleeni lapsuuden kesät. Ei ihmisen liikettä missään, paitsi järvellä. Siellä haapiot soljuivat äänekkäästi eteenpäin. Menin lähemmäs vettä. Laskin veneet. Seitsemän vain! Ja lintumme keinuivat paikoillaan? Kuinka ne eivät muka olleet kelvanneet mukaan otettaviksi? Matalan kallion takaa kuului kolahdus, kuin haapio olisi keinunut aallokossa kalliota vasten. Vedin henkeä kiljaistakseni Pirkille varoituksen, mutta huomasinkin olla hiljaa.

Jostain kuului hento kahahdus. Nenääni tulvi vieraan miehen vahva haju. Käännyin juostakseni metsään.

Kirkaisu luikahti suustani, kun törmäsin kalalle ja järvelle haisevan miehen rintaan. Mies nauroi ja ojensi käsivartensa. Roikuin hiuksistani hänen kädessään kuin lintumme petäjän oksassa. Sattui! Mies roikotti minut leiriaukiolle. Vain tossujeni kärjet ylsivät maahan yrittäessäni etsiä jalansijaa, ettei päänahkaani olisi koskenut niin kipeästi. Toinen mies tuli hekotellen esiin rantakivien takaa ja kolmas liukui ylhäältä kalliolta tömähtäen maahan jaloilleen.

Rukoilinko? En, vaan kirosin. Kirosin Pirkin alimpaan aliseen ja toivoin, että hän tulisi pelastamaan ja ettei hän tulisikaan, koska silloin hän kuolisi. Ema, anna minun vain kuolla tähän. Anna *vain* minun kuolla tähän.

Minua roikottava mies oli lihaksikas ja vahva kuin karhu. Kaksi muuta olivat ihmisen kokoisia, tavallisia miehiä. He korahtelivat keskenään. En ymmärtänyt sanaakaan. Tunsin itseni ansaan jääneeksi saaliiksi. Miksi olinkaan seurannut Pirkkiä? Miksen ollut jäänyt kivelle vahtimaan tavaroitamme?

”Jumi taivasten takoja, iske salama, polta maa, herätä myrsky, nosta tulva. Jumi kaikkivoipainen, sammuta pahan sydän, polta silmät, puhko korvat. Uhraan sinulle...” Kolme miestä naureskelivat loitsuamiselleni. Yritin murhata heidät katseellani. Mitä uhrattavaa minulla Jumille olisi? “...uhraan itseni! Oi Päivyt, kun vain tapat nämä kolme, uhraan itseni sinulle. Upota heidät suohon, polje jalkoihisi, kutsu petosi, kiiri karhusi, kaada kallio heidän päällensä – ”

Ilhme tapahtui! Auringon häikäisevät säteet osuivat roikottajan silmiin. Hän hämmästyi yhtä paljon kuin minäkin ja irrotti otteensa. Putosin takamukselleni tantereelle. Tuijotin taivaalle silmiäni siristellen. Toden totta, pilvessä oli reikä ja aurinko loisti aukiolle. Miehet ryntäsivät riemuiten taputtelemaan toistensa selkiä ja ojentelemaan käsiään kohti taivasta. Heidän ilonsa oli yhtä ylitsepursuava kuin omani. Siirtelin takamustani vaivihkaa kohti metsänreunaa.

Pirk hyökkäsi kuin tuuli. Meluavassa riemussaan viholliset eivät kuulleet, eivät edes haistaneet tappavaa tuulahdusta, joka pyyhkäisi kuusten seasta heidän joukkoonsa, kuin olisi osallistunut toverilliseen syleilyyn.

Haukoin henkeäni. Vihollisen kaulasta suihkuava veri näytti punais-takin punaisemmalta, koska aurinko kirkasti sen. Koko Pirkin hyökkäys oli ollut kuin uhriaan lopettavan pyhän miehen näytös, nopea tanssi. Ja edelleen, kun hän seisoj uhriensa keskellä kiihkeästi hengittäen, katsoin häntä kuin näytöstä. Auringon loisteessa hän höyrysi väkeään kuin olisi astunut saunasta pakkaseen. Tunsin outoa kihinää sisälläni. Pirk oli komea, voitonriemua ja ylpeyttä uhkuva Mahna. Olinko epäillyt häntä? Suunnaton nolous sai kehoni voimattomaksi.

Pitäisi pyytää anteeksi.